

Gehechtheid in de kinderopvang

Prof. dr. Louis Tavecchio

Universiteit van Amsterdam (Afdeling POW)

Universiteit Leiden (Center for Child &
Family Studies)

Gehechtheid en kinderopvang (1)

- Kinderen op de kinderopvang vertonen gehechtheidgedrag naar professionele opvoeders (leidsters)
- En ontwikkelen gehechtheidrelaties met hen die kunnen verschillen van die met hun moeder of vader
- De aard (kwaliteit) van deze relaties kan worden beschreven/vastgesteld met maten die worden gebruikt voor het bepalen van de moeder-kind gehechtheidrelatie
- Hoe **sensitiever** de leidster, hoe **groter de kans** op een **veilige** gehechtheidrelatie tussen haar en het kind

Vervolg

- Geen nadelige invloeden wanneer kinderen **na** 1e levensjaar met opvang beginnen
- Voltijdse opvang van baby's vanuit de gehechtheidstheorie nog steeds omstreden
- Kinderen die tussen 6-11 of 18-23 mnd. starten met KO méér moeilijkheden dan kinderen die instappen tussen 12-17 mnd.

SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

- Afstemming op kind
- Reactie die past bij de emoties van de kinderen, de situatie en het ontwikkelingsniveau
- Onderkennen van gevoelens
- Ingaan op initiatieven kind
- Alert zijn en op de kinderen gericht
- Goede timing
- Delen van positieve gevoelens

Goossens & Van IJzendoorn (1990)

- Verdeling van kind-leidster gehechtheidsrelaties verschilde niet significant van kind-moeder of kind-vader gehechtheidsrelatie
- Aard (type) kind-leidster relatie onafhankelijk van type kind-moeder en kind-vader relatie
- 10% van de kinderen had 3 onveilige gehechtheidrelaties
- Leidster heeft niet met al 'haar' kinderen dezelfde gehechtheidrelatie
- Kinderen die veilig aan de leidster gehecht waren brachten méér tijd door in kinderopvang en kwamen uit middenklasse
- Leidsters met veilig gehechte kinderen: jonger en sensitiever

Belsky

Kinderopvang:

- Bedreiging sociale en emotionele ontwikkeling kind
- onveilige gehechtheid aan moeder, gedragsproblemen, agressiviteit en ongehoorzaamheid
- >20 uur per week: meer risico op onveilige gehechtheid aan moeder (12 tot 18 mnd)
- 3-8 jaar: ongehoorzamer en agressiever

Raikes (1993)

- Kinderen hebben echt **tijd nodig** om gehechtheidrelaties met leidsters te ontwikkelen
- De kans daarop wordt **kleiner** als er **veel wisselingen** van leidsters zijn

NICHD Early Child Care Research Network (1997)

- Kinderen met (uitgebreide) kinderopvang-ervaring verschilden **niet** van (volledig) thuis opgevoede kinderen in de kwaliteit van de gehechtheidrelatie met hun moeder

META-ANALYSE

(Ahnert, Pinkquart & Lamb, 2006)

- Verschil tussen kind-moeder en kind-leidster gehechtheidsrelaties in ontwikkeling en functie
- Kind-moeder gehechtheidsrelaties gevormd door dyadische interacties
- Kind-leidster gehechtheidsrelaties moeten tot stand komen in groepssetting
- Groepgeoriënteerd leidster gedrag (empathie) is belangrijk voor het ontwikkelen van veilige relaties met kinderen

Vervolg META-ANALYSE

Seksespecifieke kind-leidster relaties?

Vraag aan leidsters: "Met welk kind in je groep voel je een sterke (intieme) band".
(Proximity)

"Met welk kind in je groep heb je een zwakke, afstandelijke relatie" **(Distance)**

In beide gevallen 3 kinderen noemen

RESULTATEN Attachment Q-set

Proximity	∅	meisje	jongen
AQS	.32	.48	.17

Distance	∅	meisje	jongen
AQS	.20	.36	.06

Veilige relaties : AQS > .33

Onveilige relaties : AQS < .33

GEEN OPVANG, MAAR OPVOEDING

*De emancipatie van een uniek
opvoedingsmilieu*